

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

præsidia firmissima feruntur in deditio[n]em accepisse.
 Paschalis, quem tum Imperator pro summo pontifice ve-
 nerabatur, viri strenuitatem amplexans, demiratus, sic
 ei scribere solebat: Christiano Christianissimo apostolicæ
 sedis legato, Imperialis aulae cancellario, Romanæ eccle-
 siæ filio fidelissimo, Salutem & apostolicam benedictio-
 nem. Is tunc Anconam diu obfessam famie sic affecerat,
 vt calceorum & sutorum coria vorarent. Subiugauit
 etiam Ferrariam, & Rauennam: Sequenti autem an-
 no subactam destruxit, & naues trecentas piraticas suis
 ysisbus aptauit. Paschalis autem breui concessit infata,
 & surrogatus est Iohannes Strumen[s]is abbas, quem ap-
 pella[u]re Calixtum. Imperator deinde schisma fastidi-
 ens, de pace cogitauit: Nam Alexandro regna penè
 omnia consenserunt: Solus Christianus pauit Calixtum
 in valle Spoleiana. Quo tempore, jam cunctis in partem
 Alexandri cadentibus, Longobardi, qui hactenùs Impe-
 ratoris fauebant, armis coacti, in contrarium relabeban-
 tur, rebellionem molientes: Cumq[ue] armis, quæ in Italia
 haberet Imperator, tantis motibus videretur impar, in
 Germaniam, transmis[s]is alpibus, contendit: euocatōque
 principum cœtu, questus est Ital[i]æ, & præsertim Lom-
 bardia, quæ regio proprius debebatur à memoria Karo-
 li Magni & Ottonis I. contumaciam, summis docebait
 admittendum viribus, vt Imperij iura non labefactentur
 per Italianam primariam regni partem.

C A P V T   X X X V .

ADerat huic cœtu Henricus dux Leo, cuius præ-
 cipua erat authoritas in omni conuentu Imperij,
 quem tum ante alios appellans Imperator orabat, vt ex-
 peditioni tantæ non decesset, consilio & armis, pro sua
 parte tutaturus Imperium & rem publicam, multum
 Ee   terroris

terroris hostibus incutiendum ex illius praesentia. Ibi
Henricus causatus etatem, & iam imminentem sene-
tam, tolerare se pristinos non posse labores, affuturum
armis, opibus, viris, & omni quo possit apparatu, tantum
illi remittatur personalis militia. Tum Imperator: Deus,
inquit, calite inter principes sublimauit, diuitijs, bono-
ribusq; super omnes euexit, omne robur Imperij in te-
cubit, & iustum est, vt ad confortandas manus omni-
um huic te negocio presentem exhibeas: vt res publica,
qua labi coepit, per te conualescat, per quem stetisse
hactenus confitetur: memorem te esse volumus, quod
nihil vñquam tua voluntati negauimus, & quia in ho-
nore omni tuo amplificando parati semper fuimus, ini-
micis tuis hostes exhibuimus, & nullū aduersus te pre-
valere passi sumus: Sed vt sacramentorum fidem omni-
tamus, qua Imperio impenderas, meminisse te volumus
consanguinitatis, qua nobis super omnia, que diximus,
deuinctus teneris: vt in hoc necessitatis articulo, omni
conatu, proximo tuo domino & amico concurras, vt de-
cetero perfruaris ad omnia, vt consueueras nostra bene-
volentia. Cumq; dux implacabilis in sententia perma-
neret, omnia quidem obsequia qua posset, praeserret,
solam orabat personam laboribus eximi: Imperator con-
surgens de solio suo, vt potè quem angustia comprehen-
derant, ad pedes ducisse inclinabat submittere. Dux ve-
hementer turbatus ad hoc Imperatoris factum, quod
incuruaretur, sub quo curuatur orbis, apprehendens me-
dium, non est passus concidere: Nec tamen flexus ani-
mo consensit voto. Hac verisimilior est narratio homini
contemporanei, quam illa qua vulgo fertur: Impera-
torem ad ducis pedes procidisse, ducem ne leuare di-
gnantem, cum Imperatrix, qua aderat, Casarem terri-
le uif.

leuasset: Surge, inquiens, mi domine: memor esse velis
 casus huius, memineritq; Deus. Nam non fuisse tan-
 tam in duce barbariem, verisimile est, vt pateretur ante
 se Imperatorem procumbentem iacere: Nec de loco
 congruit inter narrantes. Nam ea, quam magis probo,
 expositio refert, in conuentu concilij rem gestam: alte-
 ra verò, in castris actum contendit: facitq; ducē ictum
 ex Mediolano phalarica, quæ auri pondus proiecisset.
 Sed præfero narrationem veri similiorem ex authore
 temporum illorum, cuius ad fidem verba posui.

C A P V T   X X X V I .

Imperator, ira dissimulata, quam agitabat pudor con-
 temptus in humilitate sua: reuersus cum exercitu in
 Italiam, quem tum contrahere poterat, viribus validis-
 simo, adiuuante partes eius cum omni instantia Christi-
 ano Moguntino præfule: qui etiam ad finem vitæ suæ
 Longobardiam vastabat, subiiciens illam Imperio, ma-
 giq; militans Imperatori terreno, quām cælesti, Medi-
 olanenses cum ceteris ad iuga coegit. Tum verò irroga-
 tam Imperatrici contumeliam fertur vindicasse. Auunt
 illam fæminea, vt putabat, securitate, vrbe intrâsse,
 cum illam conspicere plurimum amaret: nec potuit aut
 sauitia, aut contumeliam ab eis qui pareret Imperio for-
 midare. Sed plebeij ciues male affecti Imperatori, cùm
 iterum rebellionem meditarentur, insolentia singulari
 petulantia suâ aperuerunt, obliti decoris sui, fæmineiq;
 obliti armorum Cæsaris, quæ sèpius illis cum victoria in-
 tentauit: Regiā dominā mulæ impositam capite obuer-
 so in caudâ bestiæ, tradidere in manus profeno eiusdem
 bestie caudâ: Itâ ludibrio habitam emisere per portam
 alteram. Auxit iracundiam Cæsar is iusta indignatio: ob-
 fesso perurget, vt sèpè alias, ad deditiōnem, neque bel-

E 2   lum,

